

Reiseforsikring bedrift

Forsikringsbevis og vilkår

Gjelder fra 23. oktober 2020

Informasjon vedr. vilkårstekster

Følgende vilkår er inkludert

Forsikringsbevis	4
------------------	---

Generelle vilkår

1	Forsikringsavtalen	6
2	Ved skade	7
3	Følgende av svik	7
4	Generelle bestemmelser	7

Forsikringsvilkår - Reiseforsikring

1	Hvem forsikringen gjelder for	10
2	Når forsikringen gjelder	10
3	Hvor forsikringen gjelder	10
4	Hva som er forsikret	10
5	Forsikringens omfang	10
6	Forsikringssummer	18
7	Egenandeler	18
8	Sikkerhetsforskrifter	18
9	Forsikredes plikter ved skade	18
10	Skadevurdering og erstatningsregler	20
11	Tilleggsforsikringer	22

Forsikringsbevis

Frist for å melde inntruffet skade

Tap/skade skal meldes til Europeiske omgående, jf. Forsikringsavtaleloven (FAL) 4-10 eller 13-11. Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kjennskap til de forhold som begrunner det, jf. FAL 8-5 og 18-5.

Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister

Alle skader som blir meldt til et forsikringsselskap registreres også i Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister (FOSS). Ved registrering av skade får forsikringsselskapet automatisk en oversikt over alle skader som er meldt registeret på samme kunde, også skader som er meldt andre forsikringsselskap. Det er ikke mulig for selskapene å hente ut informasjon fra registeret annet enn ved registrering av skade. Registeret er ikke tilgjengelig for andre. Registrerte skader slettes etter 10 år. Forsikringstakerne har innsynsrett i registeret etter Personregisterloven § 7. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes eget forsikringsselskap.

Intern klageordning

Hvis du er uenig i vår avgjørelse i en sak som vedrører din reiseforsikring, kan du kontakte vårt Kundeombud for å få den vurdert på nytt. Kundeombudet ser på saken med nye og upartiske øyne. Hvis du ikke får medhold hos Kundeombudet, kan du gå videre til Kundepanelet og får saken din vurdert der. I Kundepanelet har kundene flertallet. Det består av upartiske personer uten forsikringsbakgrunn og en representant for selskapet. Kundeombudet når du på telefon 02400, kundeombudet@if.no, eller ved å skrive til If Skadeforsikring, Postboks 240, 1326 Lysaker.

Retten til å kreve nemndbehandling

Du kan også rette klager til Finansklagenemnda, Postboks 53, Skøyen, 0212 Oslo. Telefon 23 13 19 60.

Forsikringens gyldighet og opphør

Premien skal være betalt innen den oppgitte betalingsfrist og senest første dag i avtaleperioden. Gjelder forsikringen for ett år eller mer, fornyes forsikringen automatisk for ett år hvis ikke forsikringstaker varsler oss om at forsikringen ikke skal fornyes. Slikt varsel må sendes oss innen forsikringstidens utløp. Forsikringstaker kan i forsikringstiden si opp en løpende forsikring dersom forsikringsbehovet bortfaller eller ved flytting til annet selskap. Flytting skal varsles oss med en frist på minst en måned, jf. generelle vilkår pkt. 1.5.1.

Hvem er forsikret?

Forsikringen gjelder for medlemmer av norsk folketrygd, med fast bostedsadresse i Norden registrert i folkeregistret og som skal returnere til Norden etter reisen. Medforsikret ektefelle/samboer må ha samme folkeregistrerte bosteds adresse som sikrede/forsikrede.

Sikkerhetsforskrifter

Hensikten med sikkerhetsforskriftene er å redusere eller avverge skader og tap og de skal overholdes. Om følgene av å ikke overholde sikkerhetsforskriftene, se vilkårene pkt. 10.12 og FAL 4-8.

Sikkerhetsforskrift for avbestillingsforsikringen:

Straks det er klart at reisen ikke kan gjennomføres plikter sikrede å avbestille reise/opphold/leieforhold der denne/dette er kjøpt og forholde seg til reisearrangørens avbestillingsbestemmelser, gjeldende for den aktuelle reisen.

Sikkerhetsforskrifter

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder:

- Sikrede skal alltid holde tilsyn med sikredes eiendeler og passe på at ingen gjenstander blir gjenglemt.
- Eiendeler sikrede ikke bærer med seg skal oppbevares på en forsvarlig måte. Oppbevaringsstedet skal alltid lukkes og låses før det forlates. Nøkler/koder oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer og andre åpninger skal være helt lukket og låst.
- Penger, pass, klokker, smykker, perler, edelstener, elektronisk eller optisk utstyr og edelt metall skal ikke etterlates i kjøretøy, campingvogn, båt, telt, eller i rom som andre enn sikrede og sikredes nære reisefølge har adgang til.
- Sykkel skal være låst når den ikke er i bruk. Når sykkel forlates skal montert tilbehør som lett kan demonteres, for eksempel GPS, sykkelcomputer, wattmåler o.l. ikke etterlates på sykkelen.
- Sikrede skal ikke sende elektronisk eller optisk utstyr, skjøre gjenstander, bedervelige matvarer, medisiner, penger, pass, klokker, smykker, perler, edelstener og edelt metall, som innsjekket bagasje.

Ansvarsbegrensning ved endring av risiko, jf. FAL 4-7, 13-6 og 13-7

Vårt ansvar kan settes ned ved endring av risiko, blant annet hvis du uten avtale med oss:

- Er utøver av yrker med forhøyet ulykkesrisiko, jf. vilkår pkt. 5.2.9.
- Deltar i ekspedisjoner eller oppdagelsesreiser, jf. vilkårene pkt. 5.2.4.
- Reiser til områder med forhøyet risiko for krig/terror/politisk uro, jf. vilkårene pkt. 5.2.11.

Vårt ansvar kan også reduseres dersom forsikrede deltar i slagsmål, medvirker eller deltar i en kriminell handling eller er offer for gjengjeldelse i en slik sammenheng, se vilkårene pkt. 5.2.8 og 5.2.9.9.

Andre begrensninger

Forsikringen gjelder ikke på ferie- og fritidsreiser til områder som Utenriksdepartementet eller Folkehelseinstituttet:

- Fraråder reiser til eller opphold i, og
- fraråder reise til eller opphold i som ikke er strengt nødvendig

Kompensasjon for reiseavbrudd/tapte feriedager ytes kun når sykdom/skade har medført at forsikrede har vært sengeliggende etter legens ordre i løpet av reisens første 45 dager.

Ulykkesforsikringen i ferie-og fritidsforsikringen gjelder på reiser i forsikringstiden. Når forsikrede ikke er på reise, gjelder ulykkesforsikringen hele døgnet. Ulykkesforsikringen i tjenestereiseforsikringen gjelder kun på tjenestereiser i forsikringstiden. Om begrensninger i dekningen for behandlingsutgifter se vilkårene pkt. 5.1.5.1 og 5.2.9.11.

Ansvarsforsikringen gjelder kun på reiser utenfor sikredes hjemsteds-/arbeidssteds-/undervisningsstedskommune.

Kjæledyrforsikringen gjelder kun på reiser utenfor Norden, innen EU/EØS.

Øvrige unntak og begrensninger er inntatt i vilkårenes beskrivelser av de enkelte dekningene: Forsikringens gyldighet, Avbestilling, Forsinkelser, Reisegods, Reisesyke, Ulykke, Ansvar, Rettshjelp og Kjæledyr.

Tilleggsforsikringer, se pkt. 11

Etter en individuell risikovurdering kan forsikringen utvides til å omfatte:

- Yrker med forhøyet ulykkesrisiko.
- Ekspedisjoner og lignende reiser.
- Ferie-/fritidsreise fra offshoreinstallasjon/skip/fartøy som er sikredes arbeidssted.
- Tjenestereiser utover avtalt forsikringstid til områder med forhøyet risiko for krig/terror/politisk uro.
- Forhøyet forsikringssum for forsinket bagasje på tjenestereise.

Generelle vilkår

Disse vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset.

1 Forsikringsavtalen

Forsikringsavtalen er underlagt lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL).

1.1 Forsikringsselskapet

If Skadeforsikring NUF, heretter kalt If.

1.2 Avtaleperiode

Forsikringen gjelder fra det tidspunkt avtale er vedtatt av partene eller fra og med en senere avtalt dato kl 00.00. Forsikringen gjelder til kl 24.00 siste dato i avtaleperioden. Tilsvarende gjelder for senere fornyelser.

Hvis det er en forutsetning at forsikringen skal være betalt før If sitt ansvar begynner å løpe, fremgår dette av forsikringsbeviset for den enkelte dekning.

1.3 Betaling

Det er en forutsetning at forsikringen blir betalt innen den frist som fremgår av betalingsvarselet.

Ved terminvis betaling eller ved delvis betaling, svarer If bare for skader som inntreffer i den perioden som det er betalt for.

Dersom endringen eller utvidelsen av forsikringen ikke betales innen betalingsfristen, vil endringen/utvidelsen bli annullert.

Opphører en løpende forsikring i avtaleperioden, har selskapet krav på premie forholdsmessig etter den tiden forsikringen har vært i kraft, med mindre noe annet fremgår av det enkelte forsikringsvilkår.

1.4 Fornyelse av forsikring som gjelder minst et år

Forsikringen fornyes for ett år av gangen, hvis ikke forsikringstakeren har sagt opp avtalen innen forsikringstidens utløp.

1.5 Oppsigelse i forsikringstiden

1.5.1 Sikrede kan si opp

Livsforsikring

Sikrede kan si opp livsforsikringen når som helst i forsikringsåret. Dette kan være fraveket i avtaler om kollektiv forsikring og vil i så fall fremgå av forsikringsbeviset.

Annen personforsikring

Sikrede kan si opp annen personforsikring når som helst med en måneds varsel, jf. FAL § 12-3, 3. ledd.

- Dersom behovet faller bort eller ved andre særlige grunner kan forsikringen sies opp umiddelbart.
- Dette punkt kan være fraveket i avtaler om kollektiv forsikring og vil i så fall fremgå av forsikringsbeviset.

Skadeforsikring

Forsikringstakeren kan si opp forsikringen dersom forsikringsbehovet faller bort, ved flytting av forsikringen eller ved andre særlige grunner, jf. FAL § 3-6, 1. ledd.

Oppsigelsen må skje med en måneds varsel. Ved flytting av forsikringen skal varselet inneholde opplysning om dato for flyttingen og til hvilket selskap den skal flyttes til, jf. FAL § 3-6, 2. ledd, 2. punktum. For at oppsigelsen skal komme inn under reglene om flytting, må den nye forsikringen ha vesentlig samme eller videre dekningsomfang.

For kollektive forsikringsavtaler og forsikringsavtaler for virksomheter som kommer inn under FAL § 1-3 bokstav a til e, kan retten til flytting fravikes. Dette vil i så fall fremgå av forsikringsbeviset.

1.5.2 If kan si opp forsikringen

For If er oppsigelsestiden to måneder før utløpet av forsikringstiden. Forsikringsvilkår og pris kan endres og blir gjeldende fra fornyelsesdag.

Oppsigelse i forsikringstiden med kortere frist enn to måneder

If kan si opp forsikringen med øyeblikkelig virkning hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen, jf. FAL §§ 4-3 og 13-3.

If kan si opp forsikringen med en ukes varsel hvis det foreligger svik i skadeoppgjøret, jf. FAL §§ 8-1 og 18-1.

If kan si opp forsikringen med 14 dagers varsel dersom det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, jf. FAL §§ 4-3 og 13-3.

Oppsigelse i forsikringstiden med to måneders frist

If kan si opp forsikringen med to måneders varsel, jf. FAL §§ 3-7 og 12-4, hvis det er rimelig og

- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har fremkalt - eller har medvirket til å fremkalle - skade forsettlig, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har forsømt å overholde en sikkerhetsforskrift, eller
- skadeforløpet viser stort avvik fra det normale, eller
- det i løpet av de siste 12 måneder har vært minst tre skader til sammen under denne og andre avtaler med If, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har medvirket til svik mot If iht FAL §§ 4-3/13-2 eller §§ 8-1/18-1, eller
- forsikringstaker gjentatte ganger har misligholdt betalingsfristene, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede eller noen som kan identifiseres med disse, har fremsatt trusler mot ansatte i If.

If kan også si opp forsikringen med to måneders frist, jf. FAL §§ 3-7 og 12-4, der bruken av forsikringsgjenstanden eller sikredes virksomhet endres i forsikringstiden på en måte som innebærer at If ikke ville ha overtatt forsikringen om det nye forholdet hadde foreligget ved forsikringstidens begynnelse, eller er av betydning for Ifs mulighet til å gjenforsikre.

1.6 Betaling når forsikringsavtalen er opphørt

Dersom betalingsfristen ved 2. gangs varsel betalingspåminnelse ikke overholdes, opphører avtalen helt eller delvis på grunn av manglende betaling. If har i slike tilfeller krav på premie for den tid det har vært i ansvar etter bestemmelsene i FAL kapittel 5 og/eller 14.

Avtalen, eller de deler av avtalen som kravet gjelder, blir annullert. If har også krav på et tillegg for følgende omkostninger:

- Poliseutstedelseskostnad inntil 300 kr pr avtale.
- Panthaverinteresse inntil 300 kr pr. forsikringsobjekt, dog kr 600 for fritidsbåt.
- Bilansvar tilsvarende inntil to måneders premie

2 Ved skade

2.1 Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårene, gjelder følgende bestemmelser om fremgangsmåten:

Skjønn avgis av sakkyndige og uiheldede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han eller hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han eller hun har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han eller hun velger. Før skjønn velger de to skjønnsmenn en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønn foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene plikter å innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om.

Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatning skal dog ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønn bæres av partene med en halvdel hver. Er det If som krever skjønn ved tingskade, og den annen part er forsikringstaker i egenskap av privatperson, dekker If likevel alle omkostninger ved skjønn hvis forsikringstakeren ikke selv ønsker å bære sin del. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

2.2 Renter av erstatningsbeløp

Sikrede har krav på renter overensstemmende med reglene i FAL § 8-4 eller § 18-4.

2.3 Merverdiavgift

If erstatter ikke merverdiavgift som sikrede har fradragsrett for i sin næringsvirksomhet.

2.4 Mangelfull/feilaktig utført reparasjon

If svarer ikke for mangelfull/feilaktig utført reparasjon, eller følgeskader etter slik reparasjon, med mindre de nye skadene er dekningsmessige i henhold til forsikringens vilkår.

3 Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot If, mister ethvert erstatningskrav mot If etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse, og If kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf. punkt om "Oppsigelse i forsikringstiden" samt FAL §§ 4-2, 4-3 og 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1.

4 Generelle bestemmelser

4.1 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra personer som er nevnt i FAL § 4-11.

Næring

De handlinger eller unnlatelser som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsopdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsopdrag de selv er ansvarlige for. Sikrede identifiseres tilsvarende med sine kontraktsmedhjelpers handlinger eller unnlatelser.

4.2 Ulovlige interesser

Forsikringen omfatter kun lovlige interesser som kan verdsettes i penger.

4.3 Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte det tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen. Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

4.4 Lovvalg

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

4.5 Valuta

Prisen, forsikringssummer, erstatningsbeløp m.v. som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis.

4.6 Garantiordning for skadeforsikring

If er medlem av garantiordningen for skadeforsikring, se lov 12. juni 1996 nr. 75 om banksikring kapittel 2a og forskrift 22. desember 2006 nr. 1617 om garantiordning for skadeforsikring. Ordningen skal være en trygghet for sikrede dersom If ikke kan betale det de plikter i henhold til inngåtte skadeforsikringsavtaler.

Garantiordningen dekker opp til 90 % av hvert enkelt krav. Krav etter forsikringer som gjelder bolig og tvungen ansvarsforsikring skal likevel dekkes med 100 %. Garantiordningen dekker ikke forsikringskrav utover 20 millioner kroner for hvert krav for hver sikret for hvert skadetilfelle.

Garantiordningen dekker blant annet ikke kredittforsikring, livsforsikringer, energiforsikringer og luftfartsforsikringer. Videre dekkes ikke sjøforsikring, unntatt når forsikringen gjelder skip som ikke er registreringspliktige i henhold til lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 11 annet ledd, eller fiskefartøyer opp til og med 50 bruttotonn som er registrert i Skipsregisteret, jf. sjøloven § 11 første ledd første punktum.

Garantiordningen dekker ikke næringslivsforsikringer, når forsikringen gjelder foretak som ved avtaleinngåelsen eller senere fornyelser oppfyller minst to av følgende vilkår

- Har flere enn 250 ansatte.
- Har en omsetning på minst 100 millioner i følge siste årsoppgjør.
- Har eiendeler ifølge siste balanse på minst 50 millioner kroner.

For nærmere detaljer henvises det til ovennevnte lov om banksikring og forskrift om garantiordning for skadeforsikring 4.7 Atomskade

4.7 Atomskade

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans (se lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet (atomenergiloven) § 1 c og h). Unntaket gjelder ikke bruk av radioisotoper som angitt i lovens § 1 c og som er lovlig i samsvar med lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling.

Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i forsikringsbeviset at den er fraveket.

4.8 Krig

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

4.9 Terror

For forsikringer av bygninger, maskiner, løsøre, varer og driftstap knyttet til næringsvirksomhet, offentlig virksomhet og bygninger/husleietap tilhørende borettslag/boligsameie er erstatningsplikten begrenset til 50 000 000 EUR pr hendelse, dersom den erstatningsmessige skade er forårsaket av eller står i sammenheng med en terrorhandling. For slike forsikrede ting og interesser som befinner seg utenfor Norden, Estland, Latvia eller Litauen, erstattes ikke skader som er forårsaket av eller står i sammenheng med terrorhandling.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som fremstår å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt. Med hendelse forstås alle skader som rammer If og dets morselskap med øvrige filialers forsikringstakere i Norden, Estland, Latvia eller Litauen innenfor et tidsrom av 48 timer. Overstiges den fastsatte grense pr hendelse, må sikrede tåle en forholdsmessig reduksjon av erstatningsbeløpet.

Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i forsikringsbeviset eller i personforsikrings- eller reiseforsikringsvilkår, at den er fraveket helt eller delvis.

4.10 Jordskjelv og vulkanske utbrudd

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv og vulkanske utbrudd. Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i bransjevilkåret at den er fraveket.

4.11 Brudd på internasjonal lovgivning, sanksjoner

If kan ikke gi tilsagn om dekning eller betale ut erstatning eller andre ytelser dersom dette kan medføre at If eller dets reassurandører handler i strid med eller utsettes for, forbud, restriksjoner eller sanksjoner vedtatt i De Forente Nasjoners organer. Det samme gjelder handels- eller økonomiske sanksjoner, lover eller direktiver vedtatt av EU, Storbritannia og Nord-Irland, Norge eller USA.

Denne begrensning kan ikke fravikes ved avtale.

4.12 Verneting

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

4.13 Personopplysninger

If Skadeforsikring NUF behandler personopplysninger i overensstemmelse med gjeldende lovgivning om forsikring og databeskyttelse. Les mer om behandling av personopplysninger på vår hjemmeside: if.no/behandling-av-personopplysninger.

4.14 Trafikkforsikringsavgift

If krever inn trafikkavgift til staten og avgiften må betales for alle registrerte kjøretøy under 7 500 kg. Betaling av avgift er en forutsetning for forsikringsavtalen. Dersom avgift ikke betales for forsikret kjøretøy opphører forsikringene, se kapittel 1 Forsikringsavtalen.

4.15 EUs klageportal

EUs klageportal kan benyttes i saker som gjelder kjøp av tjenester og varer på nett. Klageportalen er opprettet primært for grenseoverskridende saker der partene er i ulike land, men utelukker ikke at nasjonale saker kan inngis. Lenke til portalen finner du på våre hjemmesider if.no under overskriften «Si opp eller klage». I klageportalens skjema blir du bedt om å fylle inn lfs e-postadresse, bruk da: kundeombudet@if.no.

Forsikringsvilkår - Reiseforsikring

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den eller de personene som er angitt i forsikringsbeviset. Dersom annet ikke er avtalt gjelder forsikringen for sikrede med bosted i Norden registrert i Folkeregisteret, og som er medlem i norsk folketrygd.

Med medforsikret familie menes:

- Ektefelle, samboer eller registrert partner er forsikret hvis denne har samme adresse som forsikringstaker, registrert i Folkeregisteret. Ektefellen er likevel ikke omfattet av forsikringen fra det tidspunkt det er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.
- Samboer har etter norsk lov bare rett til utbetaling av dødsfallserstatning dersom han eller hun er oppnevnt som begunstiget.
- Barn av forsikringstaker eller dennes ektefelle, samboer eller registrerte partner er medforsikret til barnet har fylt 21 år. Barnet må ha samme folkeregistrerte bostedsadresse som en av sine foreldre.

Med barn menes:

- Sikredes egne barn, også særkullsbarn.
- Sikredes ektefelles, samboers eller partners særkullsbarn.
- Adoptivbarn. Barnet er medforsikret fra det tidspunkt sikrede har overtatt den faktiske omsorgen for barnet.
- Fosterbarn. Barnet må ha samme folkeregistrerte bostedsadresse som sikrede.
- Sikredes barnebarn og oldebarn er også omfattet inntil de fyller 21 år, men kun når de er på reise med sikrede.

2 Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på reise og er begrenset til et visst antall dager per reise. Antall avtalte reisedager fremkommer i forsikringsbeviset. En reise starter når sikrede forlater sin bostedsadresse i Norden, og varer til sikrede er tilbake på samme adresse. Forsikringen må være gyldig før reisen starter.

Avbestilling

Avbestillingsforsikringen gjelder i perioden fra sikrede betaler reisen, og opphører når sikrede forlater bostedsadressen sin på avreisedatoen.

Reiseulykke/Ulykke

Omfatter forsikringen ferie- og fritidsreiser gjelder forsikringen på reiser i forsikringstiden, og inntil det avtalte antall reisedager. Når forsikrede ikke er på reise gjelder forsikringen hele døgnet. Omfatter forsikringen kun tjenestereiser gjelder forsikringen kun på reise, og inntil det avtalte antall reisedager.

3 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på reise i hele verden. Forsikringen for eiendeler og sykdom/ulykke på reise gjelder ikke når sikrede/forsikrede befinner seg på:

- Sin bostedsadresse,
- sitt undervisningssted/studiested i Norden i undervisningstiden/studietiden og
- sitt arbeidssted i Norden i arbeidstiden.

Forsikringen omfatter ikke gjenstander som er oppbevart på nevnte steder når sikrede selv er på reise.

Forsikringen gjelder ikke på ferie- og fritidsreiser til områder som Utenriksdepartementet:

- Fraråder reiser til eller opphold i, og
- fraråder reise til eller opphold i som ikke er strengt nødvendig.

Forsikringen vil være ugyldig på hele reisen selv om reiserådet oppheves etter avreise.

Ansvar og rettshjelp

Ansvarforsikringen og rettshjelpsforsikringen gjelder kun på reiser utenfor sikredes hjemsteds-, arbeidssteds- eller undervisningskommune.

Kjæledyr

Kjæledyrsforsikringen gjelder kun på reiser utenfor Norden, og kun innenfor EU/EØS.

4 Hva som er forsikret

- Avbestilling.
- Forsinkelser.
- Reisegods.
- Reisesyke.
- Ansvar.
- Evakuering.
- Rettshjelp.
- Veterinær.
- Refusjon av egenandel ved skade på privat leiebil.
- Helsetelefonen.

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

5.1.1 Avbestilling

Forsikringen omfatter tapte reisekostnader som følge av avbestilling. Med reisekostnader menes det sikrede har betalt for reise, overnatting, leieforhold og arrangementer på den avbestilte reisen. Forsikringen må være kjøpt før første innbetaling er foretatt.

Forsikringen erstatter de reisekostnader sikrede har betalt før hendelsen som medførte behov for avbestilling inntraff. Hvis sikrede har kjøpt reisearrangørens avbestillingsbeskyttelse eller avbestillingsgaranti, erstatter selskapet bare reisearrangørens avbestillingsgebyr. Erstatning utbetales når følgende forhold inntreffer i forsikringstiden:

5.1.1.1 Avbestilling som følge av sykdom og ulykke

Forsikringen omfatter tapte reisekostnader som følge av sykdom eller ulykke når en av følgende personer blir uventet, akutt og behandlingskrevende syk, alvorlig skadet i en ulykke, eller dør uventet:

- Sikrede eller noen i sikredes nærmeste familie. Med nærmeste familie menes ektefelle, samboer, registrert partner, barn, barnebarn, oldebarn, foreldre, besteforeldre, søsken svogere, svigerinner, svigerforeldre og svigerdatter/sønn.
- Sikredes eneste reiseledsager eller noen i dennes nærmeste familie. Med eneste reiseledsager menes en person som er registrert som sikredes eneste reisefølge og som skal foreta hele reisen sammen med han/henne.
- En i sikredes reisefølge, når inntil seks personer har kjøpt reisen sammen, med lik destinasjon og avreisedato.
- En nøkkelperson i sikredes reisefølge, som sikrede er avhengig av for å kunne gjennomføre reisen (f. eks. sjåfør, skipper eller dirigent). Med nøkkelperson menes på tjenestereise også en person sikrede skal ha møte med, men som på grunn av egen sykdom, ulykkesskade eller død ikke kan delta, og dermed bortfaller formålet med tjenestereisen.
- Sikredes nære kollega, medarbeider eller leder ansatt hos forsikringstaker.

Forverring av sykdom eller lidelse som er kjent før reisen ble betalt, er ikke å anse som uventet og akutt sykdom.

5.1.1.2 Endret dato for operasjon

Hvis sikrede, sikredes ektefelle eller samboer, barn eller eneste reiseledsager får endringsmelding om en fastsatt dato for operasjon, medisinsk behandling eller undersøkelse før avreise.

5.1.1.3 Graviditet

Hvis sikrede, sikredes ektefelle/samboer eller eneste reiseledsager føder eller får alvorlige graviditetskomplikasjoner før uke 36.

5.1.1.4 Samlivsbrudd

Samlivsbrudd mellom sikredes og sikredes ektefelle/samboer når de skal på felles reise.

5.1.1.5 Innkalling til rettsak

Hvis sikrede, sikredes ektefelle/samboer, barn eller eneste reiseledsager blir innkalt som jurymedlem, meddommer eller vitne i en rettssak.

5.1.1.6 Skade på bolig, fritidsbolig eller forretning

Når sikredes bolig, fritidsbolig eller forretning blir utsatt for plutselig og alvorlig skade som krever at sikrede selv er tilstede.

5.1.1.7 Krig, terror og epidemi

Når det på reisemålet inntreffer f.eks. naturkatastrofe, krig, terror, politisk uro eller epidemi, og Utenriksdepartementet i bostedslandet fraråder alle reiser eller alle ikke-nødvendige reiser til reisemålet, eller hvis det området man skal reise til

har pålagt begrensning for innreise. Avbestillingsomkostninger erstattes for utenlandsreiser som avbestilles 14 dager eller mindre før avreisedato. Reiserådet må være gyldig 14 dager før planlagt avgang.

5.1.1.8 Naturkatastrofe

Når det på reisemålet inntreffer en naturkatastrofe som gjør reisemålet utilgjengelig, eller når denne medfører at det er fare for liv og helse å oppholde seg.

5.1.2 Forsinkelser

5.1.2.1 Forsinket reise

Forsikringen omfatter merutgifter til reise og overnatting når en forsinkelse oppstår etter at sikredes reise er påbegynt.

Vi erstatter rimelige og nødvendige merutgifter til overnatting og innhenting av reiseruten, når:

- Sikredes forhåndsbetalte offentlige transportmiddel ikke går til avtalt tid. Utgifter til transport er begrenset til 3 000 kroner per person.
- Sikrede kommer minst 1,5 timer forsinket til avgang eller seneste innsjekkingsmulighet med forhåndsbetalt offentlig transport.

Ved opphold på offshoreinstallasjon, skip eller lignende, erstattes nødvendige og dokumenterte merutgifter for å innhente den fastlagte reiseruten når forsinkelse er på minst 72 timer (3 døgn) ved ankomst Heliport.

Vi forutsetter at forsinkelsen og årsaken er skriftlig bekreftet av reisearrangør, trafikkelskap eller bergingsselskap.

Merutgifter til innhenting av fastlagt reiserute erstattes hvis transportøren ikke klarer å innhente reiseruten innen 24 timer.

Forsinkelsen må skyldes plutselig og uforutsett:

- Ekstremvær, trafikkuhell eller annen hendelse som fører til ekstraordinære trafikkforhold.
- Teknisk feil eller trafikkuhell som forsinket det offentlige transportmiddelet sikrede reiser med, eller skal reise med eller
- teknisk feil eller trafikkuhell som krever berging av det private kjøretøyet sikrede reiser med.

5.1.2.2 Forsinket eller forbyttet bagasje

Forsikringen omfatter utgifter til innkjøp når sikredes innsjekkede bagasje er forsinket eller forbyttet.

Selskapet refunderer rimelige og nødvendige utgifter til kjøp av klær, toalettsaker eller leie av nødvendige reiseartikler som for eksempel barnevogn, ski, golfutstyr eller lignende i den perioden bagasjen er savnet. Er sikrede på tjenestereise refunderes inntil 10 000 kroner per person. For medforsikrede og på privatreiser refunderes inntil 5 000 kroner per person, inntil 25 000 kroner per familie.

Dersom innsjekket bagasje ikke er tilgjengelig på grunn av flyforsinkelse som medfører ufrivillig transitt med overnatting, refunderes nødvendige innkjøp av klær og toalettsaker. For sikrede på tjenestereise refunderes inntil 2 000 per person. For medforsikrede og personer på ferie- og fritidsreise dekkes 2 000 per person og inntil 10 000 per familie.

Innkjøp i løpet av hjemreisen eller etter hjemkomst er ikke omfattet.

5.1.2.3 Tapt hotell og arrangement ved forsinkelse

På ferie- og fritidsreise omfatter forsikringen betalte utgifter til inntil én hotellovernatting og billetter til et arrangement som sikrede ikke får benyttet på grunn av en forsinkelse på utreisen.

Forsinkelsen må være på minst 8 timer ved ankomst til reisemålet, og en direkte årsak av hendelsene som er nevnt i punkt 5.1.2.1. Forsinkelsen beregnes ut fra transportørens ordinære ruteplan med eventuelle endringer som ble gjort tilgjengelig før reisen begynte. Vi erstatter inntil 5000 kroner per person.

Vi dekker også tapt leieavtale for bil eller motorsykkel. Du må ankomme minst 1,5 timer forsinket til avtalt hentetidspunkt. Vi erstatter din kansellerte og forhåndsbetalte leieavtale med inntil 10 000 kroner per skadetilfelle..

Forsikringen omfatter likevel ikke

- Tjenestereiser.
- Utgifter som kan refunderes av arrangør.
- Billetter som er overdratt til andre.

5.1.3 Eiendeler

Forsikringen omfatter skade på eller tap av sikredes personlige eiendeler som sikrede har med seg til eget bruk under reise og opphold.

Forsikringen omfatter også arbeidsgivers eiendeler sikrede har med seg på reise. Skade på eller tap av eiendeler er kun omfattet når årsaken til skaden eller tapet er::

- Tyveri og ran (straffelovens § 321 og 327). Med tyveri og ran menes som definert i straffelovens § 321 og 327. Eiendeler som er mistet eller bortkommet, og senere beholdt av en finner, regnes ikke som tyveri. Underslag og bedrageri er ikke tyveri.
- Hærverk (straffeloven § 351). Med hærverk menes at noen forsettlig skader eller ødelegger en forsikret gjenstand. Hærverk forårsaket av ektefelle, samboer, foreldre, søsken og barn er ikke omfattet.
- Naturskade. Med naturskade menes skade som direkte skyldes naturulykke, det vil si skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.
- Trafikkskade. Med trafikkskade menes kollisjon, utforkjøring eller velt med motorkjøretøy, tilhenger eller campingvogn. Med trafikkskade menes også kollisjon, kantring eller grunnstøting med båt, kano eller kajakk.
- Brann. Med brann menes brann, nedsoting, direkte lynnedslag og eksplosjon. Svi- og gnistskader regnes ikke som brann.
- Vannskade i bygning. Med vannskade menes utstrømming fra bygningsrørledning eller vann som plutselig trenger inn i bygningen fra terreng eller grunn.

Ved tap av eller skade på innsjekket bagasje

Ved tap av eller skade på innsjekket bagasje erstattes kun når det kan fremlegges bekreftelse fra transportør med PIR rapport. Skade på koffert eller annen emballasje er ikke omfattet.

Ved skade på eller tap av pass

Ved skade på eller tap av pass omfatter forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til gjenanskaffelse av passet og innhenting av den fastlagte reiseruten når årsaken til tap eller skade er omfattet.

Uhell

Forsikringen gjelder for annen fysisk skade på personlige eiendeler enn de som er nevnt ovenfor, som skyldes en plutselig ytre årsak.

Skadeårsaken må være kjent og kunne knyttes til et bestemt skadetidspunkt. Det er en forutsetning at den skadede gjenstanden kan fremvises på forespørsel fra oss. Unntak, begrensninger og sikkerhetsforskrifter i for eiendeler gjelder.

Egenandelen er 2 000 kroner per gjenstand, men maksimalt 4 000 kroner per skadetilfelle.

Innenfor avtalt forsikringssum erstatter selskapet

- Penger med inntil 5 000 kroner per person, inntil 10 000 kroner per familie per skadetilfelle.
- Klokke, smykker, perler, edelstener og edelt metall med inntil 30 000 kroner per skadetilfelle.
- Alle andre enkeltgjenstander enn klokke, smykker, perler, edelstener og edelt metall med tilbehør med inntil 40 000 kroner per gjenstand.

I tillegg til forsikringssum på private eiendeler erstattes også arbeidsgivers eiendeler med inntil 15 000 kroner per skadetilfelle.

5.1.4 Sykdom og ulykke på reise

Forsikringen omfatter nødvendige og dokumenterte utgifter på grunn av at sikrede blir uventet og akutt syk, skadet i en ulykke eller dør som følge av en slik hendelse. Forverring av sykdom/lidelse som er kjent før avreise er ikke å anse som uventet og akutt sykdom inntruffet på reisen.

Utgiftene må påløpe på reisen og innenfor det antall reisedager som er avtalt.

5.1.4.1 Medisinske utgifter

Følgende utgifter erstattes:

- Lege og sykehusopphold.
- Medisiner og utstyr foreskrevet av lege på stedet.
- Nødvendig behandling eller undersøkelser hos spesialist foreskrevet av lege på stedet.
- Behandling hos tannlege, inntil 5 000 per skadetilfelle.

5.1.4.2 Transport- og overnattingsutgifter

Vi erstatter rimelige og nødvendige transport- og overnattingsutgifter.

- Transport til og fra medisinsk behandling. Ved bruk av privatbil, refunderes 2,50 kroner per km.
- Transport og overnattingsutgifter ved utsatt hjemreise, når planlagt hjemreise må utsettes etter ordre fra lege på stedet.
- Transport og overnattingsutgifter ved endret reiserute, når videre reiserute må endres etter ordre fra lege på stedet.

- Hjemtransport eller medisinsk evakuering, når adekvat medisinsk behandling ikke kan gis på stedet.
- Transport- og overnattingsutgifter for ledsager til et behandlingssted, eller ved hjemtransport til Norden, når denne er forordnet av lege.
- Hjemtransport av kiste eller urne. I stedet for hjemtransport kan selskapet erstatte begravelse på stedet, med inntil 40 000 kroner.

Vi erstatter også transport- og overnattingsutgifter, i inntil 14 dager, ved utsatt hjemreise på grunn av uventet akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkeskade eller uventet dødsfall i sikredes nærmeste familie bosatt på reisemålet.

5.1.4.3 Tilkallelse til skadestedet

Selskapet erstatter rimelige og nødvendige reise- og overnattingsutgifter for inntil to nære familiemedlemmer på grunn av sikredes uventede, akutte og svært alvorlige eller livstruende sykdom, ulykkeskade eller uventede dødsfall. Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er bestemt at sikrede i løpet av kort tid blir transportert hjem, eller sikrede allerede er innlagt på sykehus eller institusjon på sitt hjemsted i Norden..

5.1.4.4 Hjemkallelse

Selskapet erstatter forsikredes rimelige og nødvendige reiseutgifter til hjemsted i Norden når:

- Noen i sikredes nærmeste familie blir alvorlig syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør uventet.
- Sikredes bolig, fritidsbolig eller forretning blir utsatt for plutselig og alvorlig skade som krever at sikrede selv er tilstede.

Selskapet erstatter én hjemreise per skadetilfelle.

5.1.4.5 Remplassering

Vi erstatter, etter forhåndsgodkjennelse, reise- og overnattingsutgifter til remplassering dersom forsikrede av medisinske årsaker og etter legens ordre ikke kan returnere til reisemålet etter erstatningsmessig hjemtransport. Remplasseringen må finne sted innen 14 dager etter forsikredes hjemkomst.

5.1.4.6 Kompensasjon for avbrutt eller tapt feriereise

Selskapet utbetaler kompensasjon hvis sikrede, sikredes eneste reiseledsager eller en medforsikret medreisende blir:

- Hjemkalt, evakuert eller transportert hjem etter forhåndsgodkjennelse fra oss. Kompensasjon utbetales for sikrede og de medforsikrede medreisende som avbryter reisen.
- Innlagt på sykehus eller beordret til sengeleie av behandlende lege på stedet. Kompensasjon utbetales for sikrede som ble syk og én medforsikret medreisende..

Ved beregning av kompensasjon er det reisens pris som danner grunnlaget for beregningen, og selskapet utbetaler kompensasjon for antall tapte dager i forhold til antall planlagte dager.

Antall dager sengeleie regnes fra datoen sikrede oppsøkte lege første gang, og kompensasjon ytes kun ved sengeleie innenfor reisens første 45 dager.

Med reisens pris menes det sikrede har betalt for reise og overnatting. Hvis sikrede reiser med sikredes privatbil, beregnes reisens pris med 2,50 kroner per km. fra bostedsadressen din. Årlige kostnader for timesharebolig eller annen eiendom, eller utgifter som er betalt etter første syke eller avbrudds dag, blir ikke regnet med.

5.1.4.7 Returreise

I stedet for kompensasjon for avbrutt feriereise kan selskapet erstatte reiseutgifter til returreise etter erstatningsmessig hjemkallelse, evakuering eller hjemtransport. Returreisen må finne sted innenfor den planlagte reisetiden for den avbrutte reisen.

5.1.4.8 Utflukter og arrangementer

Forhåndsbetalte utflukter og arrangementer som sikrede ikke kan benytte, fordi legen forbyr sikrede å delta, refunderes med inntil 5 000 kroner per skadetilfelle.

Denne erstatningen utbetales ikke i tillegg til kompensasjon for avbrutt eller tapt feriereise.

5.1.4.9 Sikredes eneste reiseledsager

Vi erstatter sikredes reise- og overnattingsutgifter på grunn av din eneste reiseledsager uventede og akutte sykdom, ulykkeskade eller uventede dødsfall på reisen. Forsikringen erstatter også hjemkallelse fordi noen i dennes nærmeste familie blir alvorlig syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør uventet.

5.1.4.10 Psykologisk førstehjelp

Selskapet erstatter utgifter til psykologisk førstehjelp dersom sikrede får en akutt psykisk krise som følge av at sikrede eller noen i sikredes reisefølge blir rammet av en alvorlig ulykke på reisen eller en annen plutselig og uforutsett hendelse på reisen, som for eksempel ran, overfall, voldtekt eller naturkatastrofe. Ved behov for behandling i Norge skal psykolog eller annet helsepersonell være anvist av Psykologvakten.

Selskapet erstatter inntil 25 000 kroner for behandling hos psykolog eller psykiater i inntil 2 år etter at hendelsen inntraff.

5.1.4.11 Lete- og redningsaksjoner

Forsikringen omfatter kostnader til søk etter bortkomne personer, og redningsaksjoner iverksatt av områdets offentlige myndighet. I tillegg omfattes syketransport til nærmeste adekvate behandlingssted. Kostnader til søk og redningsaksjoner dekkes med inntil 200 000 kroner.

5.1.5 Ulykke/reiseulykke

Dersom ulykkesforsikring er omfattet av avtalen, gjelder forsikringen når en ulykkeskade rammer den forsikrede. Med ulykkeskade forstås fysisk skade på person forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet, et ulykkestilfelle, som inntreffer i forsikringstiden. På tjenestereiseforsikringen gjelder ulykkesforsikringen kun på reise. Omfatter forsikringen også ferie og fritidsreiser gjelder ulykkesforsikringen hele døgnet.

5.1.5.1 Behandlingsutgifter

Forsikringen omfatter påløpte utgifter til behandling og reiser som følge av ulykkeskade. Med behandlingsutgifter menes rimelige og nødvendige behandlingsutgifter i Norden som er påløpt de fire første årene etter ulykkeskaden, til:

- Lege og tannlege.
- Medisiner og for bindings saker foreskrevet av lege eller tannlege.
- Kiropraktor-/fysioterapibehandling foreskrevet av lege
- Nødvendige reiseutgifter fra til hjemstedet for nødvendig behandling. Selskapet erstatter det rimeligste transportalternativ når det tas hensyn til den forsikredes medisinske tilstand.

Ved tannskader hos barn under 18 år refunderes også, etter forhåndsgodkjennelse av If, utgifter til første permanente tannbehandling (bro, krone o.l.) selv om sluttbehandlingen

må utsettes ut over to år på grunn av barnets alder. Oppgjør skal likevel skje senest ti år etter utgangen av det året skaden inntraff, basert på kostnadsoverslag fra tannlege og/eller tanntekniker.

Det er en forutsetning at utgiftene ikke kan kreves dekket fra annet hold.

5.1.5.2 Medisinsk invaliditet

Forsikringen omfatter invaliditetserstatning dersom ulykkesskade har ført til medisinsk invaliditet. Med medisinsk invaliditet menes den fysiske varige funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker.

Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.4.1997 nr. 373, del 1 §2, del 2 og 3. Invaliditetsgraden fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid, fritidsinteresser eller lignende.

Det er forsikringssummen på det tidspunktet ulykkesskaden skjer som legges til grunn for beregningen av invaliditetserstatningen. Erstatningen utgjør en prosentvis andel av forsikringssummen tilsvarende den medisinske invaliditetsgraden..

5.1.5.3 Dødsfall

Forsikringen omfatter dødsfallserstatning dersom forsikrede dør som følge av en ulykkesskade som har inntruffet i forsikringstiden. Retten til erstatning inntreffer på det tidspunktet forsikrede dør.

Det er forsikringssummen på det tidspunktet ulykkesskaden skjer, som legges til grunn for beregningen av dødsfallerstatningen.

5.1.6 Ansvarsforsikring

Forsikringen omfatter den skade du som privatperson blir holdt erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i den enkelte land.

Med skade forstås personskade eller tingskade. Personskade er inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør. Tingskade er inntruffet når løsøre, herunder dyr, eller fast eiendom skades eller går tapt, eller når elektronisk lagret informasjon forvanskes eller går tapt. Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som en del av skaden.

Skaden må være konstatert av deg eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden. Skaden vurderes under den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert. Alle skader som skyldes samme hendelse regnes som ett skadetilfelle og legges til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

På ferie- og fritidsreiser vil forsikringen kun gjelde på reiser utenfor sikredes hjemsteds, arbeidssteds eller undervisningsskommune. Vår samlede erstatningsplikt er inntil 15 000 000 kroner per skadetilfelle. Saksomkostninger dekkes i tillegg.

5.1.7 Rettshjelpsforsikring

Forsikringen omfatter nødvendige og rimelige utgifter til advokat, domstolsbehandling, sakkyndige og vitner når sikrede som privatperson blir part i en tvist som krever juridisk bistand før reisen avsluttes.

Med tvist menes at et krav skriftlig er fremsatt og bestridt, helt eller delvis. Vedvarende taushet i mer enn to måneder hos motparten vil også kunne anses som et bestridt krav.

5.1.8 Evakuering

Forsikringen omfatter nødvendige kostnader til reise og overnatting, samt kompensasjon for tapte feriedager ved evakuering på grunn av:

- Krig, terrorhandling, opprør eller annen alvorlig forstyrrelse av offentlig orden. Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder voldshandlinger eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser og som fremstår å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt. Evakueringen skal skje i henhold til Utenriksdepartementets evakueringsråd for det aktuelle området. Det forutsettes at området ble ansett som fredelig før du reiste dit. Generelle vilkår punkt 1.2 fravikes.
- Naturkatastrofe. Med naturkatastrofe forstås jordskjelv, vulkanutbrudd og annen katastrofe som skyldes plutselige og voldsomme naturkrefter av en helt ekstra ordinær voldsomhet, styrke og utbredelse. Evakueringen skal skje i henhold til stedlig myndighet, Utenriksdepartementets anbefaling etter avtale med oss. Generelle vilkår punkt 1.3 fravikes.
- Epidemier eller pandemi som bryter ut i området du er i, på reise utenfor Norge. Med epidemi menes smittsom og alvorlig sykdom som sprer seg hurtig mellom mennesker. Evakueringen skal skje i henhold til Utenriksdepartementets evakueringsråd for det aktuelle området. Vi forbeholder oss retten til å pålegge deg å evakuere til nærmeste sikre destinasjon eller til ditt hjemsted i Norge, hvis vi anser at risikoen ved å bli i området er for høy.

Vi erstatter ikke det du har rett til å få erstattet av reisearrangør i henhold til pakkereiseloven.

Selskapet erstatter merutgifter inntil retur til destinasjon eller hjemsted i Norge er mulig, maksimalt i 30 dager etter at hendelsen inntraff. Tapte feriedager etter evakuering til Norge erstattes etter reglene om kompensasjon.

5.1.9 Kjæledyr - veterinærutgifter

Forsikringen omfatter nødvendige kostnader til veterinær for kjæledyr som er med forsikrede fra reisens start når akutt sykdom eller ulykke inntreffer på reise.

Forsikringen gjelder for kjæledyr som sikrede eier og som er med på reise ut fra forsikringsadressen i Norden, men kun innenfor EU/EØS. Det er en forutsetning at dyret er ID-merket og vaksinert i henhold til det regelverk som gjelder for EU/EØS. Forsikringen gjelder ikke for dyr som skal delta på utstillinger, i konkurranser eller som bare skal brukes i avl.

5.1.10 Leiebil på ferie- og fritidsreiser

Forsikringen erstatter egenandelen du som leietaker blir holdt ansvarlig for i henhold til leiekontrakten dersom:

- Den leide bilen eller motorsykkelen blir stjålet eller påført ytre skade
- Nøkkelen til den leide bilen eller motorsykkelen blir tapt eller skadet

Det er en forutsetning for forsikringen at kjøretøyet er forsikret med kaskoforsikring (CDW - Collision Damage Waiver og TP - Theft Protection), og at egenandelen du blir holdt ansvarlig for står i leiekontrakten.

Hendelsen må skje i løpet av en feriereise med minst én overn-

atting, i leieperioden.

Vi dekker ikke egenandel ved skader som følge av utøvelse av motorsport.

5.1.11 Helsetelefonen

Forsikringen gir sikrede/forsikrede tilgang til Helsetelefonen, som kan gi nyttige råd om helse og sykdom samt medisinsk veiledning både før utreise og under reisen. Tjenesten har døgnåpent alle dager, og kan benyttes av den sikrede/forsikrede selv og evt. medforsikrede familiemedlemmer. Helsetelefonen kan kontaktes på telefon + 47 214 95 000, valg 3.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.1 Streik, lockout eller arbeidskonflikt

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap forårsaket av eller som har tilknytning til streik, lockout eller arbeidskonflikt.

5.2.2 Konkurs

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap forårsaket av eller som har tilknytning til konkurs.

5.2.3 Tapt arbeidsfortjeneste

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap forårsaket av eller som har tilknytning til tapt arbeidsfortjeneste.

5.2.4 Ekspedisjoner

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap forårsaket av eller som har tilknytning til ekspedisjoner. Det vil si spesielt risikofylte turer til steder hvor det er dårlig infrastruktur, langt til nærmeste sykehus eller vanskelig å få tak i helsepersonell eller transport.

5.2.5 Avbestilling

Forsikringen omfatter ikke avbestilling som skyldes:

- Sykehusopphold, utredning, undersøkelse, behandling eller rekonvalesens som tar lengre tid enn planlagt.
- Innkalling til behandling, utredning eller operasjon når sikrede sto på venteliste før reisen ble betalt.
- Frykt for sykdom og smitte.
- Pålagt karantene og andre forebyggende smitteverntiltak.
- Reiser til områder som på bestillings- eller betalingstidspunktet er omfattet av et offisielt reiseråd fra Utenriksdepartementet.

Forsikringen omfatter ikke følgende kostnader:

- Egen timeshare-andel, inkludert årlige kostnader og tapte leieinntekter.
- Det sikrede kan kreve refundert av reisearrangør, transportør eller utleier i henhold til gjeldende avbestillingsbestemmelser.
- Bonuspoeng, CashPoints og andre medlemsfordeler.
- Reisekostnader sikrede har betalt for andre enn seg selv eller medforsikrede på denne forsikringsavtalen.
- Avbestillingskostnader ved reiser som er overdratt til andre.
- Reiser, arrangementer eller leieforhold som er avlyst eller kansellert av reisearrangør, arrangør, transportør, utleier eller forsikringstaker.
- Gruppereiser som avbestilles av forsikringstaker.
- Tjenestereiser betalt av annen arbeidsgiver enn forsikringstaker.

5.2.6 Forsinkelser

Ved forsinket reise erstattes ikke:

- Utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-direktiv 261/2004 og som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for.
- Utgifter til mat og drikke.
- Reise og overnattingsutgifter som er betalt med bonuspoeng, CashPoints eller andre medlemsfordeler.

Ved forsinket eller forbyttet bagasje erstattes ikke:

- Innkjøp i løpet av hjemreisen eller etter hjemkomst.

5.2.7 Eiendeler

Som personlige eiendeler regnes ikke:

- Motorkjøretøy, campingvogner og båter med tilbehør.
- Flyttegods og møbler.
- Verdipapirer, dokumenter, datafiler og programvare.
- Samlinger – gjenstander med samlerinteresse eller samleverdi.
- Dyr.
- Gjenstander som er anskaffet av arbeidsgiver eller er anskaffet i forbindelse med yrke, næringsvirksomhet eller annet inntektsgivende arbeid.

Skader og tap selskapet ikke erstatter:

- Skade som skyldes gjenstandens vanlige bruk.
- Hærverk forårsaket av noen i sikredes nærmeste familie, det vil si ektefelle/samboer, barn, foreldre og søsken.
- Kosmetiske skader som riper, rifter, skrapet, flekker o.l.
- Økonomisk tap som følge av tapte eller skadede eiendeler.
- Skade på luftsportutstyr og droner i bruk.
- Skade på innsjekket koffert, bag, ryggsekk og annen emballasje.
- Skade på gjenstander under transport som skyldes at væske har rent ut, at gjenstander er knust eller at gjenstander har forårsaket skade på grunn av sin tilstand eller form.
- Gjenstander som er kjøpt eller mottatt som gave utenfor Norge og som ikke er deklarerert ved innførsel i henhold til gjeldende regelverk. Se Tolloven/Merverdiavgiftsloven med forskrifter.

5.2.8 Sykdom og ulykke på reise

Selskapet erstatter ikke utgifter oppstått i sammenheng med:

- Behandling av sykdom eller skade etter at sikrede er kommet tilbake til sikredes hjemsted i Norge.
- Behandling, undersøkelse eller operasjon som sikrede sto på venteliste for før avreise.
- Opphold og behandling ved private klinikker i Norden.
- Behandling eller abstinensbehandling i sammenheng med bruk eller misbruk av alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer.
- Fortsatt opphold og behandling på reisemålet når hjemtransport er medisinsk forsvarlig.
- At undersøkelse, behandling eller operasjon forårsaker komplikasjoner eller forverring.

- Feilbehandling eller feilmedisinering.
- Graviditetskomplikasjoner og fødsel fra og med uke 36.
- Utførelse av eller medvirkning til kriminell handling.
- Svært alvorlig sykdom i sluttstadiet.
- Sykehjems-, rekreasjons- eller kuropphold.

Selskapet erstater ikke reise- eller overnattingsutgifter som er betalt med bonuspoeng, Cash Points eller andre medlemsfordeler.

5.2.9 Ulykke/reiseulykke

5.2.9.1 Unntak for yrkesutøvelse

Forsikringen gjelder som beskrevet for personer som ikke anses som yrkesaktive eller som utøver yrker med lav ulykkesrisiko, det vil si yrker som:

- Tilsynsarbeid.
- Militær førstegangstjeneste og repetisjonsøvelse.
- Kontorarbeid.
- Håndverk som innebærer liten grad av fysisk aktivitet og / eller utføres uten bruk av produksjonsmidler/maskiner. Eksempler: urmaker, sykepleier, frisør og gullsmed.

Med yrker med forhøyet risiko forstås yrker som::

- Utøves i høyden (stige, stillas, lift og lignende).
- Utøves ved hjelp av maskiner og produksjonsutstyr.
- Innebærer omgang med kjemiske midler.
- Utøves jordbruk, skogbruk, husdyrhold og reindrift.
- Transportvirksomhet.
- Lager- og bygningsarbeid.
- Rørlegger.
- Elektriker.
- Maler.
- Snekker.
- Vei – og anleggsarbeid.
- Renhold.
- Militæret.
- Brannvesen.
- Vakthold/vaktmester.
- Politi- og fengselsvesen.

For personer som innehar slike yrker, gjelder forsikringen bare i fritiden, dersom ikke en tilleggsforsikring er avtalt med oss, se pkt.11. Er en slik avtale ikke inngått, gjelder ikke forsikringen under utøvelse av yrket eller under opphold på arbeidststedet.

Yrkesutøvelse i forbindelse med bygging og vedlikehold av eget hjem /fritidsbolig som bare nyttes av forsikrede til private formål, er omfattet av forsikringen.

5.2.9.2 Psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og lignende

Forsikringen gir ikke rett til erstatning for psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og lignende som omfattes av diagnosekodene fra og med F00 til og med F99, i henhold til ICD-10* og følgene av slike lidelser.

*) ICD-10 er 10.revisjon, med senere endringer, av den internasjonale statistiske klassifikasjonen av sykdommer og beslektede helseproblemer, fastsatt av Verdens Helseorganisasjon – WHO.

5.2.9.3 Sykdom, smitte og andre særlige tilstander

Forsikringen gjelder ikke ulykesskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg for dette, for eksempel skader som oppstår i forbindelse med epileptiske anfall, bevissthetstap, hjerneslag e.l. Forsikringen gjelder heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak:

- Slagtilfelle.
- Hjerteinfarkt.
- Kreft.
- Smertetilstander som følge av skader i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggstølen eller ryggvirvel, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse.
- Infeksjonssykdommer, med mindre infeksjonen har kommet gjennom en vevsskade som følge av en ulykkeshendelse.

Stikk og bitt av insekt regnes ikke som en ulykkeshendelse.

5.2.9.4 Forgiftning

Forsikringen gjelder ikke ulykesskade som skyldes forgiftning av mat, drikke eller nytelsesmidler.

5.2.9.5 Medisinsk behandling og bruk av medikamenter

Forsikringen gjelder ikke ulykesskade forårsaket ved medisinsk undersøkelse, behandling, o.l. eller ved inntak av medikamenter, med mindre du er blitt behandlet på grunn av en ulykesskade som Europeiske svarer for.

5.2.9.6 Arr og vansiring

Forsikringen gir ikke rett til erstatning ved arr og vansiring som gir en invaliditetsgrad på mindre enn 15 %.

5.2.9.7 Tannskader

Tannskader gir ikke rett til invaliditetserstatning.

5.2.9.8 Deltagelse i profesjonell idrett og fredsbevarende styrker

Forsikringen omfatter ikke ulykesskade oppstått i sammenheng med:

- Sport, idrett og ekspedisjoner som gir forsikrede brutto inntekt og/eller sponsormidler på mer enn 2G pr år (G = folketrygdens grunnbeløp).
- Deltakelse i fredsbevarende styrker eller andre lands og organisasjoners militære- og paramilitære styrker.

5.2.9.9 Slagsmål, kriminelle handlinger og gjengjeldelsesforhold

Forsikringen gjelder ikke ulykesskade som skyldes deltakelse i slagsmål, deltagelse eller medvirkning til kriminelle handlinger, eller er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen deltakelse i en straffbar handling, se FAL § 13-6.

5.2.9.10 Forsett og uaktsomhet

Har den sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er Europeiske ikke ansvarlig. Vi er likevel ansvarlig hvis den sikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Vi svarer uansett ikke for selvmord eller forsøk på selvmord som skyldes sinnslidelse.

Dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at selvmordet skyldes en akutt sinnssforvirring, som skyldes ytre årsak, og ikke en sinnslidelse, er vi likevel ansvarlig.

5.2.9.11 Behandlingsutgifter

Forsikringen omfatter ikke følgende behandlingsutgifter:

- Utgifter ved tannskade som skyldes tygging eller biting.
- Merutgifter til operasjon ved private klinikker/sykehus.
- Utgifter til hjelpemidler.
- Transport fra skadested.

5.2.10 Ansvarsforsikring

Forsikringen omfatter ikke ansvar sikrede pådrar seg:

- Når ansvaret alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at skaden er konstatert.
- For skade på ting sikrede leier, låner, bruker eller oppbevarer.
- For ærekrenkelse, oppreisning eller bøter, jf. Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning, §§ 3-5 og 3-6
- Overfor ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn samt deres ektefeller og samboere. Det er familieforholdet på det tidspunkt skaden inntraff som legges til grunn.
- Overfor virksomhet som drives eller disponeres av sikrede, eller hvor sikrede eller dennes familie har vesentlige eierinteresser.
- Som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri. Allikevel omfattes ansvar som eier, fører eller bruker av arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg og som kun brukes på/i tilknytning til egen eiendom. Rullestol med motor og annet tilsvarende motorisert forflytningshjelpemiddel for bevegelseshemmede, regnes ikke som motorkjøretøy når det ikke kan kjøre fortere enn 10 km/t. Motorisert innretning beregnet for barn anses ikke som motorkjøretøy når den er sperret for en maksimal hastighet på inntil 6 km/t og ikke veier over 50 kg.
- Som eier, fører eller bruker av seilbåt eller annet motordrevet fartøy. Seilbrett, kano og kajakk regnes ikke som båt i denne sammenheng.
- Som eier, fører eller bruker av luftfartøy. Hangglider/paraglider uten motor regnes ikke som luftfartøy i denne sammenheng.
- Som eier, fører eller bruker av registrert trav- eller galopphest.
- For skade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, peilings- og rivningsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.
- For det objektive ansvar sikrede har for sine barns skadeforvoldelse, jf. Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning § 1-2.
- Under utøvelse av yrkes-/erhvervsvirksomhet.
- Som eier av fast eiendom.
- For skade som er voldt ved forsettlig handling eller unnlatelse og følger av slik skade.
- For forurensing av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav, med mindre årsaken er plutselig og uforutsett. Som forurensing regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.
- Ved overføring av smittsom sykdom mellom mennesker,

uansett på hvilken måte smitten finner sted.

- For tingskade ved sopp og råte eller på grunn av langsom inntrengning av fuktighet.

5.2.11 Rettshjelp

Forsikringen dekker ikke utgifter ved rettstvist som:

- Har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder oppgjør etter yrkesskadeforsikringen og yrkesskadeforskriftens kap. 1-7.
- Gjelder sikredes faste eiendom eller kjøp/salg av eiendom eller leierett (timeshare).
- Har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdningsbidrag, bodeling, oppløsning av økonomiske fellesskap etablert av samboere, oppløsning av husstands-fellesskap og skiftesaker.
- Alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold.
- Gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- Gjelder motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri. Allikevel omfattes ansvar som eier, fører eller bruker av arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t, med totalvekt inntil 750 kg og som kun brukes på/i tilknytning til egen eiendom.
- Gjelder seilbåt og annet motordrevet fartøy. Seilbrett, kano og kajakk anses ikke som båt i denne sammenheng.
- Gjelder luftfartøy. Hang- og paraglider uten motor anses ikke som luftfartøy i denne sammenheng.
- Gjelder registrert trav- eller galopphest, eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker.
- Gjelder eller har sitt utspring i en straffbar handling, straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker, og sak om erstatningsplikt etter det enkelte lands lovgiving.
- Åpenbart ikke kan vinne frem.
- Er ekspropriasjonssak eller skjønnssak hvor sikrede søker å få rettighet over en annen eiendom.
- Gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagerett er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra denne dekning
- Gjelder advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
- Gjelder utgifter i personskadesaker etter bilansvar før motorvognens trafikksikringsselskap har sendt skriftlig avslag om å dekke sikredes utgifter til juridisk bistand før saksanlegg.
- Gjelder utgifter påløpt før tvist er oppstått.
- Gjelder erstatningsoppgjør under denne eller andre forsikringsavtaler sikrede er omfattet av i Europeiske eller If Skadeforsikring.

5.2.12 Kjøledyr - vetrinærkostnader

Forsikringen gjelder ikke for dyr som skal delta på utstillinger, i konkurranser eller som bare skal brukes i avl.

5.2.13 Egenandel leiebil på ferie- og fritidsreise

Forsikringen omfatter ikke for egenandeler for

- Leid moped, scooter, ATV, snøscooter og andre kjøretøy som ikke er bil eller motorsykkel.
- Leid kjøretøy på tjenestereiser.
- Leid kjøretøy som skal disponeres av andre enn de som er omfattet av denne forsikringen.
- Kjøretøy sikrede har leid av privatperson, eller som sikrede leier/låner i forbindelse med at et kjøretøy er til service eller reparasjon.

6 Forsikringssummer

Forsikringssommene er listet opp i forsikringsbeviset.

7 Egenandeler

Eventuelle egenandeler er listet opp i forsikringsbeviset.

8 Sikkerhetsforskrifter

Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade/tap. Er en sikkerhetsforskrift overtrådt, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, se vilkår pkt. 10.2 og FAL § 4-8.

8.1 Sikkerhetsforskrifter eiendeler

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for eiendeler:

- Sikrede skal alltid holde tilsyn med sikredes eiendeler og passe på at ingen gjenstander blir gjenglemte.
- Eiendeler sikrede ikke bærer med seg skal oppbevares på en forsvarlig måte. Oppbevaringsstedet skal alltid lukkes og låses før det forlates. Nøkler/koder oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer og andre åpninger skal være helt lukket og låst.
- Penger, pass, klokke, smykker, perler, edelstener, elektronisk eller optisk utstyr og edelt metall skal ikke etterlates i kjøretøy, campingvogn, båt, telt, eller i rom som andre enn sikrede og sikredes nære reisefølge har adgang til.
- Sykkel skal være låst når den ikke er i bruk. Når sykkel forlates skal monterte tilbehør som lett kan demonteres, for eksempel GPS, sykkelcomputer, wattmåler o.l. ikke etterlates på sykkel.
- Sikrede skal ikke sende elektronisk eller optisk utstyr, skjøre gjenstander, bedervelige matvarer, medisiner, penger, pass, klokke, smykker, perler, edelstener og edelt metall, som innsjekket bagasje.

8.2 Sikkerhetsforskrift for ansvarsforsikringen

Sikrede skal sørge for å oppfylle/følge myndighetenes krav/regler om tilsyn, oppbevaring og kontroll av tanker, herunder beholdere, med brannfarlig væske og andre kjemikalier.

8.3 Ansvarsbegrensning ved endring av risiko, jf. FAL 4-7, 13-6 og 13-7

Vårt ansvar kan settes ned ved endring av risiko, blant annet hvis sikrede/forsikrede, uten avtale med oss er utøver av yrke med forhøyet risiko for skade, se pkt.5.2.9.1, deltar i ekspedisjoner og

lignende, se pkt. 5.2.4 eller reiser til områder med forhøyet risiko for krig, terror og lignende, se pkt.3.

Vårt ansvar kan også reduseres dersom forsikrede deltar i slagsmål, medvirker eller deltar i en kriminell handling eller er offer for gjengjeldelse i en slik sammenheng, se pkt. 5.2.8 og 5.2.9.9..

9 Forsikredes plikter ved skade

9.1 Meldeplikt ved intruffet forsikringstilfelle

Har et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede snarest melde fra til oss. Vil sikrede/forsikrede fremme et erstatningskrav, skal han/hun gi oss de opplysningene og den dokumentasjon som er tilgjengelig og som vi trenger for å ta stilling til kravet og utbetale erstatning, se FAL §§ 8-1 og 18-1. Har det oppstått skade/tap/utgifter, skal han/hun gjøre det som er rimelig å forvente av sikrede/forsikrede for å avverge/begrense skaden og følge de pålegg selskapet gir for å begrense omfanget av sitt ansvar, se FAL §§ 4-10, 13-11 og 13-12. Oppstår det skade/tap/utgifter som følge av at sikrede/forsikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har forsømt sine plikter eller latt være å følge et pålegg som han/hun pliktet å etterkomme, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, se FAL §§ 4-10 og 13-12.

I forbindelse med inngåelsen eller fornyelse av en forsikringssavtale kan vi be om opplysninger om forhold som kan ha betydning for vår vurdering av risikoen. Forsikringstakeren og den sikrede skal gi riktige og fullstendige svar på våre spørsmål. Forsikringstaker og den sikrede skal også på eget initiativ gi opplysninger om forhold som han/hun må forstå er av vesentlig betydning for vår vurdering av risikoen, se FAL 4-1, 4-3, 13-1 og 13-5. Har forsikringstakeren eller den sikrede svikaktig forsømt opplysningsplikten og det er inntruffet et forsikringstilfelle, er vi uten ansvar. Har forsikringstakeren eller den sikrede ellers forsømt sin opplysningsplikt, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, se FAL 4-2, 13-2 og 13-4.

Er det oppstått tap eller skade har sikrede/forsikrede bevisbyrden for at forsikringstilfellet har inntruffet. Sikrede/forsikrede har også bevisbyrden for at forsikringstilfellet har medført utgifter/merutgifter i henhold til gjeldende vilkår.

9.2 Avbestilling

9.2.1 Dokumentasjonskrav

Ved skadetilfelle skal sikrede uten ugrunnet opphold underrette oss og den/de som reisen/leieferholdet er kjøpt hos. Sikrede plikter å gi oss de opplysninger og sende de dokumenter som er tilgjengelige, og som selskapet trenger for å beregne vårt ansvar og utbetale erstatning..

Følgende dokumentasjon sendes inn ved krav om erstatning:

- Originale reisedokumenter og kvitteringer for betalte reisekostnader.
- Bekreftelse fra reisearrangør som viser dato for avbestilling og hva sikrede kan få refundert.
- Legeattest som bekrefter at avbestillingen skyldes uventet, akutt og behandlingsskrevende sykdom, ulykkeskade eller dødsfall, inntruffet før avreise.
- Skaderapport fra forsikringsselskap, eller politirapport, som bekrefter hendelsen. Sikrede skal ved behov for å avbestille en reise ta kontakt med arrangør eller person hvor reisen eller leieferholdet er kjøpt for å se om noen kostnader kan refunderes direkte.
- Dersom reiserådet ikke var i kraft på bestillingstidspunktet kan I be om dokumentasjon på dette. Dokumentasjon må

komme fra den institusjonen som har utstedte reiseråd for destinasjonen.

9.3 Forsinkelse

9.3.1 Dokumentasjonskrav

Følgende dokumentasjon må sendes inn ved krav om erstatning:

- Skriftlig bekreftelse på forsinkelsen og årsaken til den fra reisearrangør, trafikksekselskap eller bergingsselskap.
- Dokumentasjon for merutgifter til transport og overnatting.

Ved krav om erstatning for tapt hotell og arrangement må følgende dokumentasjon sendes inn:

- Skriftlig bekreftelse fra reisearrangør på årsaken til forsinkelsen, og at den var på minst 8 timer.
- Dokumentasjon for de utgiftene sikrede krever refundert.

Ved krav om refusjon for forsinket bagasje må følgende dokumentasjon sendes inn:

- Skriftlig bekreftelse på forsinkelsen av transportør (PIR).
- Originalkvitteringer for utgiftene.

9.4 Eiendeler

9.4.1 Meldeplikt

Tyveri, innbrudd og andre tap eller skader skal straks meldes til lokalt politi, hotell eller reiseleder på stedet. Tap eller skade under transport skal straks meldes transportøren og bekreftes med PIR-rapport. Hvis bortkomne gjenstander kommer til rette etter at erstatning er utbetalt, plikter sikrede straks å underrette oss. Sikrede har da rett til å beholde gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake innen 14 dager etter at gjenstandene er kommet til rette. I motsatt fall blir gjenstandene vår eiendom (FAL § 8-1).

Selskapet har rett til å be flyselskap, politi med flere om å overlevere erstattede gjenstander som kommer til rette til oss. Sikrede skal da varsles med tilbud om å få utlevert gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake.

9.4.2 Dokumentasjonskrav

Sikrede skal snarest gi oss opplysninger og dokumenter som selskapet trenger for å beregne vårt ansvar og utbetale erstatning, for eksempel kvitteringer og garantibevis. Sikrede må ta vare på skadede gjenstander og på forespørsel sende dem til oss.

9.5 Sykdom og ulykke på reise

9.5.1 Meldeplikt

Ved sykdom eller ulykke på reise skal sikrede snarest søke lege på stedet og følge dennes anvisning om behandling. Sikrede skal ta direkte kontakt med Selskapet:

- Dersom de medisinske utgiftene forventes å overstige NOK 10 000.
- Ved alvorlig sykdom eller ulykkesskade.
- Ved behov for hjemreise, hjemtransport, tilkallelse, hjemkallelse og ledsagelse.

Vår alarmsentral vil gi deg veiledning og sørge for at sikrede får behandling ved et egnet behandlingssted. Selskapet vil også kunne stille betalingsgaranti overfor sykehus eller lege, slik at sikrede selv slipper å legge ut for behandlingen. For å sikre adekvat medisinsk behandling, forbeholder selskapet oss retten

til å flytte sikrede til et egnet behandlingssted, eventuelt transportere sikrede hjem for behandling.

9.5.2 Dokumentasjonskrav

Følgende må sendes inn ved krav om erstatning:

- Kvitteringer for påløpte utgifter.
- Dokumentasjon fra lege på stedet som bekrefter at utgiftene skyldes akutt sykdom, ulykkesskade eller uventet dødsfall.
- Dokumentasjon som bekrefter sengeleie, avbrutt eller utsatt reise.

Europeiske har rett til å innhente opplysninger fra leger og sykehus m.fl. som er nødvendige for behandlingen av den aktuelle sak.

9.6 Ansvarsforsikring

9.6.1 Meldeplikt

Skade som kan føre til erstatningskrav, skal meldes oss straks. Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller oss, plikter sikrede straks å gi selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling og på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger vi finner nødvendige. Sikrede plikter å møte ved forhandlinger eller rettergang. Hvis sikrede uten vårt samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for oss.

9.6.2 Dokumentasjonskrav

Når sikrede har mottatt et erstatningskrav plikter sikrede:

- Å gi Europeiske alle opplysninger av betydning for sakens behandling,
- på egen bekostning utføre de undersøkelser eller utredninger som Europeiske finner nødvendig, samt
- å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Europeiske sitt samtykke innrømmer erstatningsplikt, eller forhandler om et erstatningskrav er dette ikke bindende for If..

9.7 Rettshjelp

9.7.1 Dokumentasjonskrav

Sikrede må når det skal søkes om dekning av advokatutgifter under rettshjelpsdekningen snarest, og senest et år etter at advokat ble engasjert, ta kontakt med Europeiske. Sikrede skal dokumentere skriftlig hva tvisten dreier seg om og hvilke kostnader som er påløpt.

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikrede sitt bosted er egnet for saken. Sikrede plikter å begrense saken og advokatutgiftene mest mulig. Kostnader forårsaket uten grunn plikter sikrede selv å bære. Europeiske kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen og har samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres.

9.8 Leiebil på ferie- og fritidsreise

9.8.1 Dokumentasjonskrav

Leiekontrakten og kvittering for betalt egenandel må sendes inn ved krav om erstatning.

9.9 Evakuering

9.9.1 Dokumentasjonskrav

Sikrede skal når det oppstår behov for evakuering og ved

faktisk evakuering rette seg etter informasjon og instruksjoner fra selskapet.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

10.1 Avbestilling

Forsikringen dekker sikrede sitt økonomiske tap. Reiser og leieforhold sikrede har betalt for andre enn seg selv, medforsikret ektefelle/samboer/barn, er ikke å anse som sikredes økonomiske tap. Dersom sikrede har kjøpt reisearrangørens avbestillingsbeskyttelse eller avbestillingsgaranti, erstatter selskapet bare reisearrangørens avbestillingsgebyr.

10.2 Forsinkelser

Forsinkelsen skal bekreftes av transportør. Forsinket bagasje skal bekreftes ved PIR-rapport fra transportør.

For medforsikret ektefelle, samboer eller barn foretas alltid skadeoppgjør som om reisen var en privat ferie og fritidsreise.

10.3 Eiendeler

Erstatningsgrunnlaget settes til hva det vil koste å:

- Reparere skadet gjenstand til samme eller i det vesentlige samme stand som da skaden inntraff, beregnet etter prisen på skadedagen.
- Gjenskaffe samme eller i det vesentlige samme gjenstand, beregnet etter prisen på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket gjenverdi etter skaden. Det gjøres fradrag for verdiøkning fordi brukt gjenstand erstattes med en ny. Fradrag gjøres for alder, bruk og nedsatt anvendelighet, og på grunnlag av gjenstandens antatte brukstid.

Antikviteter, kunstgjenstander, og andre gjenstander som er mottatt brukt, som arv, gave eller er kjøpt brukt, erstattes etter gjenanskaffelsespris for tilsvarende brukt gjenstand eller etter omsetningsverdien.

Selskapet avgjør om skaden eller tapet skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller gjenanskaffelse, eller at selskapet fremskaffer tilsvarende, eller vesentlig tilsvarende gjenstand. Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Ved reparasjon eller gjenanskaffelse, har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes. Tapte eller skadede eiendeler, eller utgifter i forbindelse med dette, kan aldri kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske tap. Er det flere som dekker skaden eller tapet, overtar selskapet din rett til erstatning fra andre for det beløp sikrede har fått utbetalt av oss. Selskapet har rett til å kontrollere opplysningene sikredes ved henvendelser til forretninger eller andre, og har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet..

10.4 Sykdom og ulykke

Ved sykdom eller ulykke på reise skal sikrede snarest søke lege på stedet og følge dennes anvisning om behandling.

Vår alarmsentral vil gi sikrede veiledning og sørge for at sikrede får behandling ved et egnet behandlingssted. Selskapet vil også kunne stille betalingsgaranti overfor sykehus eller lege, slik at sikrede selv slipper å legge ut for behandlingen.

For å sikre sikrede adekvat medisinsk behandling, forbeholder

selskapet oss retten til å flytte sikrede til et egnet behandlingssted, eventuelt transportere deg hjem til Norge for behandling.

Selskapet har rett til å innhente opplysninger fra lege og sykehus m.fl. som er nødvendige for behandlingen av den aktuelle sak.

Nødvendige merutgifter til overnatting, hjemreise, innhenting av reiserute, utsatt hjemreise, medisinsk evakuering/hjemtransport, ledsagelse eller tilkallelse må godkjennes på forhånd av selskapet.

Selskapet sitt erstatningsansvar for en og samme sykdom eller ulykkesskade som krever fortløpende behandling er begrenset til 30 dager etter første legebesøk/tannlegebesøk.

Ved bruk av privatbil ved reise til og fra medisinsk behandling refunderes kr 2,50 pr. km.

Dersom forsikrede må forlenge sitt opphold på reisemålet på grunn av uventet akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller uventet dødsfall i forsikrede sin nærmeste familie bosatt på reisemålet erstattes nødvendige merutgifter i inntil 14 dager etter at forsikringstilfellet inntraff.

Forsikringen dekker behandling hos psykolog eller psykiater i inntil 2 år etter at forsikringstilfellet inntraff

Begrensinger i behandlingstiden

Erstatningsansvaret for en og samme sykdom eller ulykkesskade som krever fortløpende behandling er begrenset til de første 30 dager etter det første legebesøket/tannlegebesøket.

Avbrutt feriereise og tapte feriedager

Kompensasjon utbetales for forsikrede og for en medforsikret medreisende pr. skadetilfelle.

Kompensasjonen beregnes på grunnlag av den avbrutte reisens pris og utbetales som kompensasjon pr. dag for antall ubenyttede dager i forhold til planlagte dager. Med reisens pris forstås det forsikrede har betalt for reise og opphold til og med første sykedag eller avbruddsdag. Årlige kostnader for timesharebolig eller annen eiendom, inkluderes ikke i reisens pris.

Hvis forsikrede reiser med egen bil, beregnes kr 2,50 pr. km som reisens pris, regnet fra hjemsted i Norden. Kompensasjon for sengeleie ytes kun i for reisens første 45 dager.

Dersom det skal skje en replassering av forsikrede ved en stedfortreder, må dette skje senest 14 dager etter forsikrede sin hjemkomst.

Erstatningen er personlig og kan ikke overdras eller arves..

10.5 Reiseulykke

Vi har rett til å innhente opplysninger fra lege og sykehus m.fl. som er nødvendige for behandlingen av den aktuelle sak.

Nødvendige merutgifter til overnatting, hjemreise, innhenting av reiserute, utsatt hjemreise, medisinsk evakuering/hjemtransport, ledsagelse eller tilkallelse må forhåndsgodkjennes av selskapet.

Vårt sitt erstatningsansvar for en og samme sykdom eller ulykkesskade som krever fortløpende behandling er begrenset til 45 dager etter første legebesøk.

Ved bruk av privatbil ved reise til og fra medisinsk behandling refunderes kr 2,50 pr. km.

Dersom forsikrede må forlenge sitt opphold på reisemålet på grunn av uventet akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykesskade eller uventet dødsfall i forsikrede sin nærmeste familie bosatt på reisemålet erstattes nødvendige merutgifter i inntil 14 dager etter at forsikringstilfellet inntraff.

Forsikringen dekker behandling hos psykolog eller psykiater i inntil 2 år etter at forsikringstilfellet inntraff.

10.5.1 Lege- og spesialisterklæringer

Både forsikrede og selskapet har rett til å innhente lege- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Dersom vi finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig. Hvis forsikrede befinner seg utenfor Norge, kan vi kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning foreligger. Vi betaler legens honorar, men ikke reiseutgifter i denne forbindelse.

10.5.2 Samvirkende årsaker

Erstatningen reduseres forholdsmessig hvis andre forhold, sammen med ulykesskaden har medvirket til behandlingsbehov, medisinsk invaliditet eller forsikredes død..

10.5.3 Medisinsk invaliditet

Invaliditetserstatning utbetales når forsikringstilfellet er inntruffet og når vi har mottatt et erstatningskrav med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne vårt endelige ansvar. Erstatningen fastsettes på grunnlag av den invaliditetsgrad ulykesskaden representerer og forsikringssummen.

Dersom et ulykkestilfelle fører til at forsikrede får flere skader, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering, på samme måte som for yrkesskade – ”reduksjonsmetoden”. Medfører ulykesskaden økning av en tidligere funksjonsnedsettelse, gjøres et fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditeten blir høyere enn skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning. Se pkt. 9.4.2

Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Helse- og omsorgsdepartementet i forskrift av 21.4.97, del II og III. Det skal ikke tas hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid (uføregrad), fritidsinteresser o.l.

10.5.4 Dødsfall

Hvis forsikrede dør som følge av en ulykesskade som har inntruffet i forsikringstiden, utbetales dødsfallserstatning. Retten til erstatning inntreffer på det tidspunktet forsikrede dør.

Medfører ulykesskaden dødsfall innen to år etter skadedato, betales dødsfallerstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade, kommer til fradrag. Dør forsikrede av annen årsak innen to år etter skadedato, betales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatning. Dør forsikrede senere enn to år etter skadedato, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad skaden ville ha medført.

Ved dødsfall tilfaller erstatningen forsikringstaker. Er forsikringstaker og forsikrede samme person, tilfaller erstatningen forsikredes ektefelle/registrerte partner, jf. FAL kapittel 15. Har ikke forsikrede slike, eller de ikke lenger er live ved forsikredes død, tilfaller erstatningen forsikredes arvinger etter lov eller testamente i henhold til arvelovens bestemmelser.

En person anses ikke som ektefelle når det på dødsfallstidspunktet er gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

10.5.5 Begunstigelse

Ønsker forsikringstaker at utbetalingen ved død skal tilfalle spesielt utpekte personer, begunstigede, må dette avtales med forsikringsselskapet.

Hvis samboer er oppnevnt som begunstiget uten å være navngitt, skal slik samboer forstås som en person avdøde, på dødsfallstidspunktet, levde sammen med i et ekteskapsliknende forhold og de to har hatt felles folkeregistret bostedsadresse de siste to år, eller den person som har felles barn og felles bolig med forsikrede. En person regnes ikke som samboer dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at et lovlig ekteskap kunne inngås eller at det er åpenbart at et faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt..

10.6 Ansvarsforsikring

Når et erstatningskrav er omfattet av forsikringen, skal vi utrede om erstatningsansvar foreligger, forhandle med kravstilleren og om nødvendig prosedere saken for domstolene. Vi betaler våre egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av oss, betales av oss.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes og dels faller utenfor forsikringen, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er vi villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som senere påløper. Vi har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Vår samlede erstatningsplikt er inntil kr 10 000 000 pr. skadetilfelle. Saksomkostninger dekkes i tillegg.

10.7 Rettshjelp

Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpsforsikringen, må han/hun underrette oss snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Sikrede plikter å begrense utgiftene mest mulig og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

Vi kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen og har samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres.

10.8 Evakuering

Kostnader og kompensasjon ved evakuering til nærmeste sikre destinasjon eller til hjemsted i Norden erstattes i inntil 30 dager etter at hendelsen inntraff.

Ved evakuering til hjemsted i Norden erstattes kostnader på grunnlag av den avbrutte reises pris og utbetales som kompensasjon pr. dag for antall ubenyttede dager i forhold til planlagte dager. Med reises pris forstås det sikrede hadde betalt for reise og opphold til og med første avbruddsdag. Årlige kostnader for timesharebolig eller annen eiendom, inkluderes ikke i reises pris.

Ved reise hvor egen bil benyttes beregnes kr 2,50 pr. km som reisens pris, regnet fra hjemsted i Norden..

10.9 Dobbeltforsikring og regress

Dersom det er flere som er ansvarlig for sikredes/forsikredes tap/skade/utgifter, overtar vi retten til erstatning for det beløpet vi har utbetalt i erstatning.

Er det flere forsikringer som omfatter samme skadetilfellet, kan sikrede/forsikrede velge hvilket selskap han/hun vil bruke inntil det totale tapet er erstattet. Erstatningen utliknes forholdsmessig mellom selskapene etter omfanget av det enkelte selskaps ansvar, jf. FAL § 6-3.

Har selskapet utbetalt erstatning for et forsikringstilfelle som etter forsikringsavtalen ikke er omfattet, plikter sikrede/forsikrede å betale erstatningen tilbake til selskapet, jf. FAL § 8-1.

10.10 Identifikasjon

Dersom sikredes/forsikredes rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av hans/hennes handlinger eller unnlatelser, får dette samme virkning også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser gjort av medforsikret ektefelle/samboer/partner, se FAL § 4-11.

11 Tilleggsforsikringer

Tilgjengelige tilleggsdekninger:

11.1 Yrke/erhverv

Tilleggsforsikringen vil omfatte utøvelse av yrker som anses å ha forhøyet risiko for skade, se pkt. 5.6.2.2.2

11.2 Ekspedisjoner

Tilleggsforsikringen vil omfatte reiser og oppdagelsesreiser til steder som krever omfattende planlegging, organisering og utstyr.

Eksempler på slike reiser/ekspedisjoner:

- Kryssing av Grønlandsisen
- Reiser til Antarktis, Arktis, Nord-Canadas villmark og Amazonas
- Reiser til Himalaya og andre utilgjengelige fjellområder

11.3 Ferie- og fritidsreise fra offshoreinstallasjon, skip eller fartøy

Tilleggsforsikringen vil gjelde for ansatte som har sitt arbeidssted på offshoreinstallasjon, skip eller annet fartøy og som etter endt arbeidsperiode (rotasjon) skal påbegynne en feriereise med avreise fra arbeidsstedet. Forsikringen vil gjelde for feriereiser av inntil 90 dagers varighet, regnet fra sikrede forlater arbeidsstedet til han/hun er tilbake på samme sted. Det forutsettes at både arbeidsperioden og feriereisen er forsikret i selskapet og at forsikringstiden er sammenhengende fra utreise til retur bostedsadressen.

11.4 Krig/terror/politisk uro

Tilleggsforsikringen vil omfatte tjenestereiser utover avtalt forsikringstid til områder med forhøyet risiko for krigshandlinger, terrorhandlinger, opprør og lignende alvorlig forstyrrelse av den offentlige orden.

11.5 Utvidet forsinket bagasje

Tilleggsforsikringen vil gjelde for innsjekket bagasje som er forsinket mer enn 36 timer på utreisen. Forsikringssummen utvides med kr 4.000 pr. ansatt eller selvstendig næringsdrivende på tjenestereise.

Europeiske Reiserforsikring, Postboks 234, 1326 Lysaker
Telefon: +47 214 95 000
europaiske.no

